

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 7CoPr/6/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1113201445
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 11. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Adela Unčovská
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2025:1113201445.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Adely Unčovskej a členiek senátu JUDr. Mariany Harvancovej a Mgr. Niny Dubovskej, v právnej veci žalobcu: P. C., M.. XX.XX.XXXX, Q. M. XX, S., zastúpeného: SODOMA VULGAN, spol. s r.o., IČO: 47 254 084, so sídlom Kominárska 2, 4, Bratislava proti žalovanému: Železnice Slovenskej republiky, IČO: 31 364 501, so sídlom Klemensova 8, Bratislava o zaplatenie 4 474,65 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku bývalého Okresného súdu Bratislava I zo dňa 19.9.2022, č. k. 7Cpr/1/2013-794, jednomyseľne takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie sa p o t v r d z u j e.

Žalovanému sa proti žalobcovi nepriznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol (výrok I.) a žalovanému nepriznal nárok na náhradu trov konania (výrok II.).

2. Rozhodnutie vo veci samej právne odôvodnil § 4 ods. 6 zákona č. 462/2007 Z. z. o organizácii pracovného času v doprave a o zmene a doplnení zákona č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 309/2007 Z. z. (ďalej len „zákon č. 462/2007 Z. z.“), § 1 ods. 4, § 96, § 119 zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce (ďalej len „Zákonník práce“) a § 100 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“) a vecne tým, že z pracovnej zmluvy uzatvorenej dňa 28.9.1987 mal za preukázané, že žalobca ako zamestnanec uzatvoril pracovnú zmluvu so Železničným opravovňami a strojárňami Zvolen na výkon práce mechanik s nástupným dňom 1.1.1989.

Z dohody o zmene pracovnej zmluvy vyplynulo, že dňa 29.11.1991 sa žalobca dohodol s ČSD - Správa požiarnej ochrany železníc, že od 1.12.1991 sa žalobca prekladá zo ŽOS Zvolen na SPOŽ Bratislava, pracovisko Zvolen do funkcie požiarik. Zo mzdového dekrétu žalovaného zo dňa 24.1.2012 bolo zistené, že žalobcovi vo funkcii hasič, veliteľ, bola žalovaným priznaná tarifná mzda 653 eur mesačne od 1.1.2012. Z výplatných pásov za obdobie august 2009 až január 2014 bola preukázaná výška mzdy u žalovaného a jednotlivé výšky odvodov. Z výpisov z účtov žalovaného vyplynulo, že žalovaný poukázal na účet žalobcu 12.7.2012 sumu 1 357,40 eur, dňa 11.10.2012 sumu 888,06 eur, dňa 14.9.2012 sumu 1 500 eur a dňa 12.2.2014 sumu 895,81 eur, čo korešponduje s výplatnými páskami za príslušné mesiace. Ďalej bolo v konaní preukázané, že IP Žilina v roku 2013 vykonala inšpekciu u žalovaného v odštepnom závode Závod protipožiarnej ochrany železníc Bratislava. Z odpovede IP Žilina vyplýva, že táto odpoveď je anonymizovaná, nie je zrejmé, či sa týka žalobcu a vyplýva z nej, že sa týka roku 2012 a 2013. Z listiny „Tabuľka tarifných tried účinnosť od 1.5.2013“ bolo zistené, že táto tabuľka obsahuje tarifné triedy, pričom je zrejmé, že sú účinné od

1.5.2013, čiže vzhľadom na tvrdenia žalobcu v podaniach je zrejmé, že sa žalobcu netýka. Z tabuľky tarifných tried bolo zistené, že je do nej rukou dopísané, že sa týka obdobia od 1.1.2012 do 1.5.2013. Zo smernice č. 341/2004/105-O 510, konkrétne z časti 14 boli preukázané náhrady za pracovnú pohotovosť 1,89 eur/h a 0,38 eur za neaktívnu časť pracovnej pohotovosti. Zo zmien č. 12 až 14 bola preukázaná zmena uvedených súm pre roky 2010 (1,97 eur, resp. 0,39 eur) a 2011 (2,03 eur, resp. 0,41 eur). Z predložených tabuliek vyplynuli mzdové tarify u žalovaného účinné od 1.1.2009 a 1.2.2009. Z listu žalovaného zo dňa 21.8.2012 bolo preukázané oznámenie riaditeľa závodu o prechode na 4-zmennú prevádzku s účinnosťou od 1.9.2012 s rozvrhnutím denných a nočných zmien, nebol však preukázaný súvis medzi týmto listom a žalovanými nárokmi za obdobie r. 2009 až august 2012. Z mailovej komunikácie bolo preukázané, že L.. P. J. L.. U. požiadali o oboznámenie denného poriadku so zamestnancami. V súvislosti so Znaleckým posudkom č. 6/2016, ktorý predložil žalobca, súd prvej inštancie uviedol, že nepreukazuje nič konkrétne vo vzťahu k žalobcovi, týka sa osoby menom Marek Šima a v rozpore s § 209 ods. 2 C.s.p. neobsahuje doložku o tom, že znalec si je vedomý následkov vedome nepravdivého znaleckého posudku. Prvoinštančný súd ďalej konštatoval, že ani z odborného vyjadrenia č. 6/2017 nebolo nič preukázané. Úlohou znalca v tomto vyjadrení bolo presne vypočítať dlžnú sumu, ktorú žalovaný dlhuje žalobcovi za výkon pracovnej pohotovosti. Z tohto zadania, ako aj zo záveru tohto odborného posudku je zrejmé, že znalkyňa neprípustným spôsobom v tomto vyjadrení posudzovala právne otázky, čo nie je úlohou znalca. Súd prvej inštancie uviedol, že v situácii, kedy nárok žalobcu je závislý od právnej úpravy, ktorej výklad žalovaný rozporuje, nie je možné vychádzať z odborného vyjadrenia, pretože vychádza z výkladu prezentovaného žalobcom a takéto vyjadrenie je pre dokazovanie nepoužiteľné.

3. Súd prvej inštancie sa zaoberal vznesenou námietkou premlčania žalovaného nároku. Žalobca tvrdil, že výplatný termín mal určený na 15. deň v mesiaci, no z dokazovania vyplynulo, že mzdu posielal žalovaný žalobcovi v 12. deň. Za týchto okolností, kedy sám žalobca nemal jasno v tom, kedy mal výplatný termín a konkrétny dohodnutý dátum nebol preukázaný žiadnym dôkazom, prvoinštančný súd vychádzal zo zákonnej úpravy § 129 ods. 1 Zákonníka práce, podľa ktorej mzda je splatná pozadu za mesačné obdobie, a to najneskôr do konca nasledujúceho kalendárneho mesiaca, ak sa v kolektívnej zmluve alebo v pracovnej zmluve nedohodlo inak. Vzhľadom na to, že zmenu žaloby doručil žalobca súdu dňa 11.6.2014, sú podľa § 1 ods. 4 Zákonníka práce v spojení s § 100 Občianskeho zákonníka premlčané všetky uplatnené nároky žalobcu za obdobie august 2009 až apríl 2011, ktorých splatnosť nastala 31.5.2011. Vo vzťahu k týmto premlčaným nárokom súd prvej inštancie žalobu zamietol už len z tohto dôvodu. V tejto súvislosti súd prvej inštancie poukázal na to, že nemohol prihliadnuť na skutočnosť, že už v pôvodnej žalobe uplatňoval žalobca nárok v sume 531,32 eur, pričom nebolo zo samotnej žaloby zrejmé ako žalobca uvedenú sumu vypočítal, a zároveň ju uplatňoval na základe iných skutkových tvrdení a právneho základu než zmenenú žalobu. Pri posúdení zmeny žalovaného nároku totiž nejde len o samotnú výšku žalovanej pohľadávky alebo jej časť, ale aj o jej právny základ odvíjajúci sa od skutkových tvrdení žalobcu. Podľa súdnej praxe totiž obsah žaloby nie je tvorený výlučne žalobným návrhom (petitum), ale aj rozhodujúcimi skutkovými tvrdeniami - opísaním skutkového deja (causa petendi). Súd je viazaný petítom žaloby po obsahovej stránke a tento petít je potrebné vykladať v súvislosti so skutkovými tvrdeniami v žalobe. Súd má skúmať celý obsah podanej žaloby, nielen samotný žalobný návrh (R 14/2021, uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 25.11.2020, sp. zn. 7Cdo/268/2019). Súd prvej inštancie ďalej konštatoval, že zo žaloby vyplynulo, že žalobca si uplatňoval nárok na zaplatenie príslušenstva, čiže úrokov z omeškania k nárokom žalobcu, ktoré žalovaný plnil žalobcovi dobrovoľne. V zmene žaloby však poukázal žalobca na úplne iné skutkové tvrdenia a sám nárok koncipoval zvlášť ako istinu a zvlášť ako príslušenstvo, čo je zrejmé aj z pripustenej zmeny žaloby. Zjavne teda ide o iný nárok založený na iných skutkových okolnostiach s iným právnym posúdením.

4. Dôvody pre zamietnutie žaloby v celom rozsahu, nielen v premlčanej časti boli podľa názoru súdu prvej inštancie dané prioritne z dôvodu nemožnosti posúdiť dôvodnosť žalovaného nároku a splnenia podmienok pre jeho priznanie a v už zmienenej časti najmä z dôvodu premlčania. V zmenenej žalobe žalobca tvrdil, že pôvodne podal žalobu, ale nemal informácie a išlo o predbežný výpočet. Potom uviedol, že u žalovaného bola vykonaná kontrola IP o tom, že žalovaný mal vyplácať v r. 2012 a 2013 zamestnancom inú hodinovú mzdu než vyplácal, avšak žiadne konkrétne tvrdenie vo vzťahu k žalobcovi neuviedol. Inými slovami, uvedené skutkové tvrdenia sú použiteľné, v prípade ich pravdivosti, na všetkých zamestnancov žalovaného. Nebolo však zrejmé, v akom rozsahu sa majú týkať a vzťahovať na žalobcu. Ďalej žalobca tvrdil, že suma mzdy za rok 2011 je v sume 3,50 eur/h, čo mesačne činí 613 eur, no žalobca opäť neuviedol čo presne z tohto tvrdenia má vyplývať. Žalovaný podľa názoru

súdu prvej inštancie správne namietať, že výpočty žalobcu sú nezrozumiteľné, keď aj sám žalobca ich uvádza ako „cca“. Žalobca vôbec neuviedol žiadne skutkové tvrdenia týkajúce sa rozsahu výkonu jeho práce, resp. zotrávania na pracovisku. Celými podaniami žalobcu, či už v žalobe alebo zmenenej žalobe sa uvádzajú opakované konštatovania o tom, ako žalovaný nesprávne vyplácal zamestnancom mzdu, ale bez súvisu s konkrétnymi okolnosťami žalobcu. Aj v tabuľke v zmenenej žalobe žalobca opäť uviedol, v ktorých rokoch mal žalovaný vyplácať nesprávnu mzdu a v akej výške, ale bez súvisu so žalobcom, čiže bez uvádzania skutkových tvrdení týkajúcich sa žalobcu. Napokon žalobca odkázal na roky 2009 až 2012 s tým, že mu patrí náhrada, rovnako odkázal na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 8Co/109/2011, avšak bez uvádzania konkrétnych skutkových tvrdení, ktoré by mali byť preukazované. Následne žalobca „navýšil“ uplatnenú sumu v zmenenej žalobe na sumu „cca 6 991,92 eur“ a odkázal na tarifné triedy, ale žiadne tieto skutočnosti z týchto dokumentov neboli preukázané. Súd prvej inštancie vyvodil, že žalobný petit a teda žalovaný nárok nevyplýva zo skutkových tvrdení žaloby. Takto špecifikované podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia podľa názoru prvoinštančného súdu nespĺňajú požiadavky podľa § 132 ods. 1 C.s.p. a § 150 ods. 1 C.s.p. Zo skutkových tvrdení poskytnutých žalobcom vo vzťahu k ním uplatnenému nároku na zaplatenie náhrady za neaktívnu časť pracovnej pohotovosti teda nebolo možné zistiť v akej výške si žalobca jednotlivé mesačné mzdové nároky vzniknuté počas rozhodného časového obdobia uplatnil v ním žalovanej sume, v akej výške sú ním tvrdené mesačné nároky na náhradu mzdy zahrnuté v žalovanej istine. Poskytnutie rozhodujúcich skutočností žalobcom o ním uplatnenom nároku, teda konkretizácia nárokov na náhradu mzdy podľa mesiacov, prípadne konkretizácia výšky mesačných nárokov na náhradu mzdy zahrnutých v ním uplatnenom nároku bola pre súd prvej inštancie podstatná aj, ale nielen, s ohľadom na žalovaným dôvodne vznesenú námietku premlčania. Súd prvej inštancie považoval námietku premlčania za dôvodnú podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka v spojení s § 1 ods. 4 Zákonníka práce vo vzťahu ku všetkým splatným nárokom, ktoré nie sú premlčané. Zo žaloby ani z ďalších písomných podaní žalobcu však nebolo možné posúdiť, ktoré mesačné nároky alebo ich časti si žalobca v rámci svojho nároku na zaplatenie uplatnil, teda nebolo možné posúdiť v akej časti je žalobcom uplatnený nárok premlčaný a nebolo možné ani zistiť v akom rozsahu boli splnené prípadné zákonné podmienky pre vznik žalovaného nároku. Základnou povinnosťou žalobcu v konaní je povinnosť tvrdiť relevantné skutočnosti v rozsahu, aby bolo možné posúdiť dôvodnosť uplatneného nároku. Súd pritom nemôže v zmysle základných princípov podľa čl. 11 ods. 4 C.s.p. vychádzať z toho, čo vyšlo najavo v iných konaniach, ktoré sa týkajú žalovaného alebo sa týkajú iných žalobcov, ktorí vykonávali rovnakú pracovnú zaradenie ako žalobca. Predpokladom úspešnosti žaloby je teda najskôr relevantné skutočnosti tvrdiť a potom ich preukázať príslušnými listinnými alebo inými dôkazmi. Povinnosť tvrdenia nazývaná i bremenom tvrdenia je primárnou povinnosťou žalobcu ako strany sporu, ktorý iniciuje súdne konanie. Ako iniciátor súdneho sporu by mal žalobca vedieť, z akého dôvodu si uplatňuje určitý nárok voči protistrane a tieto dôvody náležite prezentovať už v samotnej žalobe a neposkytovať súdu len všeobecne formulované vysvetlenia bez vzťahu ku konkrétnym skutkovým okolnostiam a tvrdeniam potrebným pre posúdenie uplatneného nároku. Absencia týchto dôvodov robí nárok žalobcu nepreskúmateľným a odníma protistrane možnosť adekvátne sa voči takémuto nedostatočnému návrhu - tvrdeniu - brániť, keďže nepozná dôvody a rozhodné skutočnosti, pre ktoré sa voči nemu konanie vedie, a z ktorých žalobca vychádza pri uplatnení si svojho nároku práve v požadovanej výške uvedenej v žalobe (resp. jej zmene). Tvrdenie rozhodných skutočností stranou nie je súdom vynúiteľné. Súd nemôže nahrádzať alebo dotvárať skutkové tvrdenia žalobcu o ním uplatnenom nároku a rozhodovať o vlastnej predstave o rozhodujúcich skutkových okolnostiach. Rovnako žalobca nemôže očakávať, že skutkové tvrdenia si odvodí súd z tabuliek alebo z výplatných pásov, pretože takto sa povinnosť tvrdenia neplní. Pretože prvoinštančný súd z dôvodu absencie rozhodujúcich skutkových tvrdení o tom, ktoré nároky si žalobca, resp. v akej časti uplatňuje v žalovanej sume, nemohol posúdiť dôvodnosť ním uplatneného nároku na istine, nemohol z tohto dôvodu posúdiť v zmysle § 96 a § 119 Zákonníka práce v spojení s § 4 ods. 6 zákona č. 462/2007 Z. z. ani dôvodnosť žalobcom uplatnených úrokov z omeškania a celkovo tieto sčasti absentujúce a sčasti zmätočné tvrdenia ani nijako nepreukázal, preto žalobu žalobcu aj v tejto časti zamietol.

5. Žalovaný bol v spore v celom rozsahu úspešný, žalovanému by preto v súlade so zásadou úspechu § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“) patrila náhrada trov konania v rozsahu 100%. Vzhľadom na to, že zo spisu vyplýva, že žalovanému žiadne trovy nevznikli, pričom ich ani nežiadal priznať, v súlade s čl. 17 základných princípov C.s.p. súd prvej inštancie rozhodol, že žalovanému sa náhrada trov konania nepriznáva.

6. Proti rozhodnutiu podal odvolanie žalobca z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), f), g) a h) C.s.p., t. j., že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Uviedol, že vyššie uvedené pochybenia prvoinštančného súdu ako dôvody odvolania sa v rozhodnutí prejavili v tom, že súd nedostatočne zistil skutkový stav, súd nepoužil vyšetrovaciu zásadu, súd nesprávne hodnotil kvantitatívnu zmenu petitu, prvoinštančný súd nesprávne hodnotil vznesenú námietku rozporu s dobrými mravmi pre námietku premlčania. Žalobca v odvolaní tvrdil, že presnú špecifikáciu požiadaviek uviedol. Podľa jeho názoru nie je rozhodujúce, že súd môže toto vyčíslenie považovať za zvláštne alebo nezodpovedajúce úplnej matematickej správnosti. Poukázal na to, že toto vyčíslenie nebolo zo strany žalovaného sponchybené a opiera sa o závery znaleckého posudku T. I.M. C., ktoré dalo za pravdu žalobcovi a výpočet nárokov žalobcu a jeho mzdy za pracovnú pohotovosť sa nachádza na stranách 32 až 36 a 63 až 64 a nasl. predmetného znaleckého posudku. Žalobca ďalej uviedol, že vyčíslenie nárokov sa opiera o znalecký posudok, čo bolo v konaní jasne preukázané. Súdu bol znalecký posudok poskytnutý a žalovaný voči nemu relevantne nenamietal. V danej situácii mal teda súd akceptovať vyčíslenie a rozhodovať len o podstate nároku, tzn. o oprávnenosti a o prípadnom premlčaní. Viazanosť súdu takýmto odborným názorom znalca vychádza aj z konštantnej judikatúry, keď napr. Najvyšší súd SR v rozhodnutí sp.zn. 6Obdo/31/2008 uviedol, že „... súd nemôže preskúmať vecnú správnosť odborných záverov znalca, lebo k tomu sudca nemá odborné znalosti alebo ich nemá v takej miere, aby mohol toto preskúmanie zodpovedne urobiť...“ Pokiaľ však má súd pochybnosti o vecnej správnosti znaleckého posudku, nemôže ho nahradiť vlastným názorom, ale musí znalcovi uložiť, aby podal vysvetlenie, posudok doplnil alebo inak odstránil jeho nedostatky, poprípade aby vypracoval nový posudok, alebo musí ustanoviť iného znalca, aby vec znovu posúdil a vyjadril sa i k správnosti už podaného posudku. Argumentáciu súdu prvej inštancie v odôvodnení rozhodnutia preto podľa názoru žalobcu nemôže obstať, nakoľko vyčíslenie bolo vykonané, proti strana ho nenamietala, preto nemohlo byť sporné. Vyčíslenie sa opiera o závery znaleckého posudku a jeho závery nemôže súd bez osobitných dôvodov ignorovať. Pokiaľ ide o súdom deklarovanú absenciu skutkových tvrdení, žalobca mal za to, že minimálne v svojom súhrnnom vyjadrení zo dňa 20.4.2022 jasne definoval (aj pomocou prehľadných tabuliek), za ktoré mesiace si uplatňuje schodok vo vyplatenej mzde, a v akej výške, pričom k súhrnnému vyjadreniu priložil aj výplatné pásky a mzdové listy žalobcu za relevantné obdobia, ktoré preukazujú mzdu zaplatenú žalobcovi žalovaným. Žalobca ďalej priložil výpočtovú tabuľku obsahujúcu výpočet schodku v mzde vyplácanej žalovaným určenej podľa jeho Kolektívnej zmluvy (konkrétne k nej priloženej Smernice o odmeňovaní zamestnancov ŽSR č. 341/2004/105-0510) a mzde, ktorá bola vypočítaná v zmysle postupu vychádzajúceho zo znaleckého posudku I.. T. V. C., po dosadení hodnôt unikátnych pre žalobcu do znalkyňou stanovenej všeobecnej rovnice výpočtu odmeny za neaktívnu časť pracovnej pohotovosti zamestnanca. Medzi žalobcom a žalovaným bol sporný jedine spôsob výpočtu mzdy za neaktívnu časť pracovnej pohotovosti. Žalovaný nikdy nenamietal správnosť časového obdobia, za ktoré požadoval žalobca doplatenie mzdy, výšku reálne vyplatenej mzdy, ani počet hodín neaktívnej časti pracovnej pohotovosti žalobcu v rozhodnom období. Žalobca mal za to, že jeho skutkové tvrdenia boli dostatočne určité, ako aj podložené relevantnými dôkazmi. Toto tvrdenie podporuje aj skutočnosť, že iné senáty Okresného súdu Bratislava I na základe totožného spisového materiálu v obdobných konaniach medzi žalovaným a inými zamestnancami s obdobnými nárokmi rozhodli vo veci samej, v prospech zamestnancov, konkrétne v konaniach vedených na Okresnom súde Bratislava I so spisovou značkou 19Cpr/4/2012, 12Cpr/7/2012, 6Cpr/2/2013. Z rovnakého dôvodu podľa názoru žalobcu neobstojí odôvodnenie súdu prvej inštancie, podľa ktorého nebolo možné aplikovať rovnicu výpočtu odmeny za neaktívnu časť pracovnej pohotovosti v zmysle priložených podstatných častí znaleckého posudku. Znalecký posudok v tomto konaní nebol prikladaný za účelom konkrétneho výpočtu v tomto konaní, keďže v ňom prišlo k výpočtu mzdových nárokov iného zamestnanca v inom súdnom konaní. Tento Znalecký posudok však obsahuje všeobecne aplikovateľnú rovnicu výpočtu odmeny zamestnanca za neaktívnu časť pracovnej pohotovosti, z ktorej žalobca vychádzal pri svojom presnom vyčíslení nároku vykonanom v jeho súhrnnom vyjadrení zo dňa 20.4.2022. Iné senáty Okresného súdu Bratislava I si osvojili túto rovnicu a odzrkadlili ju v svojom rozhodnutí vo veci samej. Nielen v tejto súvislosti poukázal žalobca aj na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave, č. k. 10CoPr/5/2022-496, na základe ktorého bol v uplatnenej žalobe úspešný zamestnanec žalovaného pri uplatnení obdobného nároku, v rámci ktorého odvolací súd uviedol, že: „Súd prvej inštancie sa nedopustil žiadneho pochybenia, resp. postupoval v konaní absolútne správne, keď v súlade so zásadou hospodárnosti konania aplikoval

na výpočet doplatku rozdielu medzi žalobcom uplatnenej a žalovaným vyplatenéj mzdy za neaktívnu časť pracovnej pohotovosti metodiku zvolenú súdnou znalkyňou, nakoľko je nesporné, že rozhodnutie záviselo od posúdenia skutočností, na ktoré boli nevyhnutné odborné znalosti, a odvolací súd nevidí dôvod na spochybňovanie správnosti záverov znaleckého posudku po odbornej stránke.“ Podľa názoru žalobcu aj v prípade, ak by súd prvej inštancie mal za to, že tvrdenia žalobcu nie sú dostatočne preukázané, bolo potrebné vziať do úvahy osobitnú povahu individuálnych pracovnoprávných sporov, v ktorých platí, že súd si aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí dôkazy, ktoré sú nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Zákonodarca pri individuálnych pracovnoprávných sporoch zaviedol odklon od princípu kontradiktórnosti, ktorý je inak typický pre civilné sporové konanie, a v ustanovení § 319 C.s.p. do týchto konaní zaviedol vyšetrovací princíp. Tento odklon vychádza z pozície zamestnanca ako slabšej strany vo vzťahu k zamestnávateľovi, ktorý poberá vyššiu právnu ochranu a zároveň môže mať dôkaznú núdzu, najmä čo sa týka jeho možností získania rôznych dokumentov, ktoré sú v dispozičnej sfére zamestnávateľa ako protistrany v spore, a tento zo strategických dôvodov nemusí mať v záujme predkladať dôkazy, ktoré by mohli byť použité v jeho neprospech. Je preto na mieste zvýšená možnosť zásahu súdu do týchto sporov, formou zvýšenej aktivity súvisiacej s obstarávaním dôkazných prostriedkov. Táto požiadavka vyššej aktivity zo strany súdu samozrejme nie je neobmedzená a je stále limitovaná zásadou hospodárnosti konania. Súd preto vyvíja zvýšenú aktivitu súvisiacu s obstarávaním dôkazných prostriedkov až v prípade, kde je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci samej. Preto ak súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia tvrdil, že na strane žalobcu - zamestnanca, bola daná dôkazná núdza, bolo podľa názoru žalobcu povinnosťou súdu zaobstarat' si dôkazy potrebné pre rozhodnutie vo veci samej. V tejto súvislosti žalobca poukázal na komentár k Civilnému sporovému poriadku, konkrétne R.. W. J. R.. M..

7. Žalobca ďalej poukázal na to, že svojim návrhom rozšíril svoje podanie o právnu kvalifikáciu a kvantitatívne rozšírenie návrhu na zaplatenie istiny 4 474,65 eur, s úrokom z omeškania a trov konania, pričom súd prvej inštancie túto zmenu žaloby pripustil uznesením zo dňa 3.11.2014, č. k. 7Cpr/1/2013-53. V pôvodnom návrhu sa navrhovateľ domáhal zaplatenia sumy 531,32 eur, pričom zmena petitu v tomto prípade bola kvantitatívna zmena, ktorá sa prejavila zvýšením sumy v žalobe na plnenie. Takéto doplnenie bolo len za účelom uvedenia potrebných údajov nevyhnutných na identifikáciu uplatňovaného práva s tým, že týmto úkonom žalobca nemenil žalobu ale ju len spresnil. Tento názor má potvrdzovať rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR, sp. zn. 22Cdo 240/2004. Žalobca zároveň svojim návrhom zmenil fakultatívne aj právnu kvalifikáciu návrhu vo svojich nasledovných podaniach. S prihliadnutím na zásadu iura novit curia, je právna kvalifikácia ponechaná na uváženie súdu a nie je v žiadnom prípade pre súd záväzná. Pri zmene kvalifikácie žalobného návrhu nie je ani potrebné, aby súd rozhodoval o zmene návrhu. Dispozičnými úkonmi žalobca preto naplno napíňa svoje práva ako dominus litis disponovať so žalobným návrhom v predmetnom konaní. Všetky oprávnenia na dispozíciu s návrhom prináležia žalobcovi a preto nemôže byť žalobcovi žiaden z týchto úkonov na škodu.

8. Vo vzťahu k námietke rozporu s dobrými mravmi žalobca uviedol, že ako slabšia strana v pracovnoprávnom spore nemal také silné postavenie ako žalovaný pred súdnym pojednávaním a po jeho začatí. Porušovanie práva zo strany žalovaného bolo konštatované aj inšpektorátom práce Ž. dňa 11.3.2013. Žalobca uviedol, že porušovanie pracovnoprávných predpisov zo strany žalovaného je každodennou praxou. Je preukázaný fakt, že žalovaný zdržoval účelovo mimosúdne rokovania so žalobcom, aby prešla premlčacia lehota pri jeho nárokoch. Toto tvrdenie potvrdzuje aj fakt, že po rokovaní, ktoré nikam nevedli, právny zástupca L.. A. P., C..L.. oznámil žalovanému, že bude podávať v mene žalobcu žalobný návrh a následne po tejto informácii žalovaný začal len s čiastočným vyplácaním dlžných súm. Takéto konanie podľa názoru žalobcu preukazuje vypočítavosť a nemravné konanie žalovaného. Žalobca vyslovil názor, že ak by súd chcel ochraňovať zamestnanca ako slabšiu stranu v konaní, na námietku premlčania od žalovaného by nemohol v žiadnom prípade prihliadnuť. Rozpor s dobrými mravmi spočíva aj v tom, že zamestnávateľ (žalovaný) ako silnejšia strana vedome vyplácal nižšiu mzdu ako mal podľa zákona hrať žalobcovi, pričom z nastavenia pracovného času bolo zrejmé, že nedošlo k primeranému zabezpečeniu práv zamestnancov podľa smernice č. Smernice Rady 93/104/ES z 23. novembra 1993 o niektorých aspektoch organizácie pracovného času, zmenená a doplnená smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2000/34/ES z 22. júna 2000 ako aj smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/88/ES z 4 novembra 2003 o niektorých aspektoch organizácie pracovného času.

9. Žalobca na záver uviedol, že celkovo má za to, že prvoinštančný súd nesprávne priradil rozhodné ustanovenia C.s.p. a ostatných zákonov a dospel k nesprávnej právnej kvalifikácii a skutkovej kvalifikácii. Na základe uvedeného navrhol, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok tak, že žalovanému uloží povinnosť zaplatiť žalobcovi 2 784 eur brutto spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 118,01 eur od 13.9.2009 do zaplataenia, 9% ročne zo sumy 80,25 eur od 13.10.2009 do zaplataenia, 9% ročne zo sumy 107,28 eur od 13.11.2009 do zaplataenia, 9% ročne zo sumy 91,71 eur od 13.12.2009 do zaplataenia, 9% ročne zo sumy 107,28 eur od 13.1.2010 do zaplataenia, 9% ročne zo sumy 106,23 eur od 13.2.2010 do zaplataenia, 9% ročne zo sumy 108,56 eur od 13.3.2010 do zaplataenia, 9% ročne zo sumy 99,14 eur od 13.4.2010 do zaplataenia, 9% ročne zo sumy 104,23 eur od 13.5.2010 do zaplataenia, 9% ročne zo sumy 99,14 eur od 13.6.2010 do zaplataenia, 9% ročne zo sumy 60,64 eur od 13.7.2010 do zaplataenia, 9% ročne zo sumy 60,19 eur od 13.8.2010 do zaplataenia, 9% ročne zo sumy 93,83 eur od 13.9.2010 do zaplataenia, 9% ročne zo sumy 108,02 eur od 13.10.2010 do zaplataenia, 9% ročne zo sumy 84,98 eur od 13.11.2010 do zaplataenia, 9% ročne zo sumy 90,97 eur od 13.12.2010 do zaplataenia, 9% ročne zo sumy 106,23 eur od 13.1.2011 do zaplataenia, 9% ročne zo sumy 92,36 eur od 13.2.2011 do zaplataenia, 9% ročne zo sumy 126,67 eur od 13.3.2011 do zaplataenia, 9% ročne zo sumy 102,63 eur od 13.4.2011 do zaplataenia, 9% ročne zo sumy 88,09 eur od 13.5.2011 do zaplataenia, 9% ročne zo sumy 92,36 eur od 13.6.2011 do zaplataenia, 9% ročne zo sumy 88,09 eur od 13.7.2011 do zaplataenia, 9% ročne zo sumy 97,49 eur od 13.8.2011 do zaplataenia, 9% ročne zo sumy 102,63 eur od 13.9.2011 do zaplataenia, 9% ročne zo sumy 66,06 eur od 13.10.2011 do zaplataenia, 9% ročne zo sumy 102,63 eur od 13.11.2011 do zaplataenia, 9% ročne zo sumy 77,07 eur od 13.12.2011 do zaplataenia, 9% ročne zo sumy 121,12 eur od 13.01.2012 do zaplataenia, 9% ročne zo sumy 89,12 eur od 13.02.2012 do zaplataenia, 9% ročne zo sumy 45,80 eur od 13.03.2012 do zaplataenia, 9% ročne zo sumy 94,07 eur od 13.04.2012 do zaplataenia, 9% ročne zo sumy 70,97 eur od 13.05.2012 do zaplataenia, 9% ročne zo sumy 88,76 eur od 13.06.2012 do zaplataenia, 9% ročne zo sumy 69,32 eur od 13.07.2012 do zaplataenia, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku alebo aby napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

10. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu vyjadril podaním zo dňa 27.10.2022, v ktorom uviedol, že sa v plnom rozsahu stotožňuje s výrokom ako i s odôvodnením napadnutého rozsudku. Konštatoval, že súd prvej inštancie za účelom zistenia skutkového stavu vykonal dokazovanie vypočítaním zástupcov oboch sporových strán, vykonaním listinných dôkazov, ako aj aplikáciou ustanovení príslušných právnych predpisov. Žalovaný mal za to, že dôvod zamietnutia žaloby nespočíval v pracovnoprávnej argumentácii, ale v neunesení dôkazného bremena a najmä bremena tvrdenia, ale nakoľko žalobca v odvolaní uviedol i argumentáciu vo vzťahu k pracovnoprávnym predpisom, žalovaný sa vyjadril aj k týmto skutočnostiam. V súvislosti s tvrdením žalobcu, že vyčíslenie nároku nebolo zo strany žalovaného spochybnené, žalovaný uviedol, že vo viacerých svojich vyjadreniach, počnúc vyjadrením k žalobnému návrhu zo dňa 27.3.2013, ako aj vo vyjadrení k rozšíreniu žaloby zo dňa 29.6.2016 a tiež napr. vo vyjadrení k súhrnnému vyjadreniu k veci zo dňa 3.6.2022, opätovne upozorňoval na nejasnosť a nezrozumiteľnosť žalobcom predložených podaní. Žalovaný sa rovnako nestotožnil s názorom žalobcu, že nie je rozhodujúce, že súd môže toto vyčíslenie považovať za zvláštne alebo nezodpovedajúce úplnej matematickej správnosti. Žalovaný poukázal na to, že žalobca by mal súdu jasne špecifikovať a náležite preukázať ním uplatňované nároky. V opačnom prípade je možné sa stotožniť s názorom prvoinštančného súdu, podľa ktorého „zo skutkových tvrdení poskytnutých žalobcom vo vzťahu k ním uplatnenému nároku na zaplataenie náhrady za neaktívnu časť pracovnej pohotovosti teda nebolo možné zistiť v akej výške si žalobca jednotlivé mesačné mzdové nároky vzniknuté počas rozhodného časového obdobia uplatnil v ním žalovanej sume, v akej výške sú ním tvrdené mesačné nároky na náhradu mzdy zahrnuté v žalovanej istine.“ Vo vzťahu k znaleckému posudku, na ktorý poukázal žalobca, žalovaný opätovne a v súlade s už v priebehu konania predloženými vyjadreniami, poukázal na skutočnosť, že tento znalecký posudok bol vypracovaný pre iný spor. Navyše, súdny znalec v predložnom znaleckom posudku posudzoval aj právne otázky a podával právne závery, a to napriek skutočnosti, že k tomu nebol oprávnený (nahrádza výklad súdu vo vzťahu k právnej otázke, akým spôsobom má byť neaktívna časť pracovnej pohotovosti na pracovisku odmeňovaná) a k tomu prispôbil svoje výpočty, čo je z procesného hľadiska neprípustné a z tohto dôvodu nie je možné tento znalecký posudok akceptovať ako dôkaz. Rovnako k argumentu, že žalobca uvedený posudok predkladal za účelom, aby súd z neho aplikoval „všeobecný vzorec“, ktorý sa vzťahoval aj na toto konanie, žalovaný poukázal na skutočnosť, že pokiaľ samotný žalobca bližšie nešpecifikoval svoj nárok, i v prípade, ak by sa žalovaný a súd s týmto posudkom stotožňovali (čo dôrazne žalovaný odmietol), súd by nevedel tento posudok aplikovať na prejedávanú vec práve s prihliadnutím na nedostatok zrozumiteľnosti žalobného petitu. Žalovaný súhlasil s tvrdením žalobcu, že

pracovnoprávne spory sú svojou povahou osobitnou skupinou sporov, kde zamestnanec ako slabšia sporová strana požíva zvýšenú ochranu, avšak mal za to, že táto skutočnosť neumožňuje, aby súd za zamestnanca zisťoval a špecifikoval, čo vlastne zamestnanec ako sporová strana žiada. Žalovaný zdôraznil, že samotný Civilný sporový poriadok hovorí len o tom, že súd aj bez návrhu môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré zamestnanec nenavrhol, ak je to dôležité pre rozhodnutie vo veci. Žalovaný poukázal na to, že dôvod zamietnutia žaloby bol predovšetkým a najmä to, že súd nevedel jednoznačne určiť, čoho sa vlastne žalobca domáha, nakoľko návrhy boli viac ráz upravované, pričom samotné sumy boli určené len „cca“, prípadne si výšky žalobcovho nároku odporovali resp. boli zmätočné. Žalovaný v tejto súvislosti poukázal na názor súdu v obdobnej veci sp. zn. 7Cpr/4/2014, podľa ktorého „kvalita súdneho rozhodnutia je vždy zásadným spôsobom predurčená kvalitou žalobného návrhu. Celkom inak môže súd pracovať so žalobou, v ktorej sú námietky stručné a jasné, číselné údaje sú prehľadné, sú logicky usporiadané a majú jednoznačný „ťah na bránku“, než so žalobou, ktorá je najprv príliš stručná a až napokon je rozšírená do podoby, v ktorej sa jednotlivé podania žalobcu vzájomne rozchádzajú a sú pôvodcom zmätku a neprehľadnosti v podstatných a rozhodujúcich skutkových tvrdeniach týkajúcich sa sporu.“ Žalovaný zdôraznil, že C.s.p. nikde vo svojich ustanoveniach nedáva súdu možnosť, aby za slabšiu sporovú stranu špecifikoval, čoho sa vlastne sporová strana domáha. Podľa názoru žalovaného taktiež uvedené ustanovenia C.s.p. nemožno vykladať tak, že slabšia sporová strana (v tomto prípade dokonca zastúpená advokátom) môže absolútne rezignovať na svoje dôkazné bremeno a oprávnene očakávať, že ho namiesto nej poniesie v celom rozsahu súd. Žalobca zároveň v odvolaní tvrdil, že zákonodarca pri individuálnych pracovnoprávných sporoch zaviedol odklon od princípu kontradiktórnosti, ktorý je inak typický pre sporové konanie, pričom sa vo svojich tvrdeniach odvolával aj na § 319 C.s.p., podľa ktorého „súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré zamestnanec nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí taký dôkaz; na tento účel je zamestnávateľ povinný poskytnúť súčinnosť, ak to možno od neho spravodlivo žiadať.“ Žalovaný mal za to, že v právnej úprave individuálnych pracovnoprávných sporov zavedenej Civilným sporovým poriadkom, o ktorý prípad ide aj v prejednávanej veci, bol zachovaný princíp materiálnej pravdy, kedy súd v predmetných konaniach aj bez návrhu vykoná taký dôkaz, ktorý považuje za nevyhnutný pre rozhodnutie vo veci, a zároveň sám tento dôkaz obstará alebo zabezpečí. Táto skutočnosť však v žiadnom prípade nezabavuje žalobcu (zamestnanca) povinnosti tvrdenia, keďže žalobca má v prvom rade v konaní povinnosť tvrdiť relevantné skutočnosti v rozsahu, aby bolo možné posúdiť dôvodnosť nároku. Napriek tomu, že v prípade individuálnych pracovnoprávných sporov ide o tzv. spory s ochranou slabšej strany, ide stále predovšetkým o sporové konanie, pričom povinnosť tvrdenia možno považovať za základný pilier sporového konania. Z okruhu tvrdých skutočností žalobca totiž vyvodzuje svoj nárok, ktorý mu má byť súdom priznaný. Tvrdením skutočností žalobca určuje predmet dokazovania, ktorého pravdivosť súd z dôkazov označených žalobcom zisťuje. Súd nemôže nahrádzať skutkové tvrdenia žalobcu o ním uplatnenom nároku. V tejto súvislosti žalovaný uviedol, že súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré zamestnanec nenavrhol, ak vykonanie takého dôkazu považuje za nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Podľa § 185 C.s.p. „súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná.“ Je teda na posúdení súdu, či všetky predložené listinné dôkazy, tvrdenia sporových strán a ďalšie skutočnosti podľa § 186 ods. 1 C.s.p. bude považovať za dostatočné na ustálenie právneho názoru a konečné rozhodnutie vo veci, alebo pristúpi k doplneniu dokazovania v zmysle § 319 C.s.p. V súlade s uvedeným je aj názor Krajského súdu v Prešove, ktorý vo svojom uznesení zo dňa 6.6.2019, sp. zn. 12CoPr/2/2019 uviedol: „V prípade individuálnych pracovnoprávných sporov je vyšetrovací princíp zakotvený vo vyššie citovanom ust. § 319 C.s.p. Uvedené ustanovenie umožňuje súdu vyvíjať zvýšenú aktivitu, ktorá súvisí s obstarávaním dôkazných prostriedkov, avšak až v prípade, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci samej. Z uvedeného teda možno dospieť k záveru, že v prípade, ak súdu, ktorý vo veci koná a rozhoduje, nie sú pre rozhodnutie vo veci samej postačujúce tvrdenia sporových strán, ako ani dôkazy, ktoré sporové strany v priebehu konania predložili, môže súd vykonať aj ďalšie dôkazy, ktoré sporové strany nenavrholi, a to najmä s poukazom na dôkazy slúžiace na ochranu zamestnanca. V individuálnych pracovnoprávných sporoch by sa v plnej miere nemal súd spoliehať na to, že zamestnanec si svoju dôkaznú povinnosť splní, resp. že si ju splní náležitým spôsobom. Úlohou súdu v takýchto prípadoch je selektovanie a akceptovanie len relevantných tvrdení strán a teda prevzatie dôkaznej iniciatívy len tam, kde takáto iniciatíva napomôže pre reálne a racionálne objasnenie skutkového stavu. Záverom možno teda zhrnúť, že aplikácia ust. §319 C.s.p. prichádza do úvahy v prípadoch tzv. dôkaznej núdze.“ Nad rámec uvedeného žalovaný uviedol, že právnenému zástupcovi žalobcu (v tomto ale aj obdobných konaniach), vždy keď o to požiadal, poskytol potrebnú súčinnosť a umožnil prístup k dokumentom z osobného spisu jeho klientov. V súvislosti so znaleckým posudkom žalovaný uviedol, že znalec v rámci svojho posudku sa môže vyjadrovať len k odborným otázkam, v žiadnom prípade nesmie riešiť

právne otázky, ktorých riešenie prináleží výlučne súdu. Vzhľadom na uvedené podľa názoru žalovaného prvoinštančný súd správne skonštatoval, že predložené výňatky znaleckého posudku, ktorý sa týkal iného zamestnanca žalovaného a obsahoval výpočet, ktorý vychádzal z iných skutkových okolností a bol určený pre iné konanie, nie je možné použiť. Žalovaný mal za to, že je potrebné zdôrazniť predovšetkým skutočnosť, že predmetom žaloby zo dňa 11.1.2013 boli len nevyplatené úroky z omeškania. Zároveň v bode 2.3 žalobného návrhu uviedol, že „Žalovaný ku dňu podania tejto žaloby zaplatil všetky mzdové nedoplatky a požadovaná suma je nemenná.“ Vzhľadom na uvedené, žalovaný dôrazne namietal skutočnosť, že by žalobca „len kvantitatívne zmenil výšku žalovanej sumy a právnu kvalifikáciu“, a teda nešlo len o spresnenie žaloby. Žalovaný poukázal na to, že následné podania, ktorými žalobca žiadal o náhradu mzdy za pracovnú pohotovosť vo výške mzdy zodpovedajúcej riadnemu výkonu práce, a v ktorých uvádzal aj nové skutočnosti vyplývajúce z listu Inšpektorátu práce, rozhodne predstavovali nové nároky, ktoré žalobca mohol uplatniť už v čase podania žalobného návrhu a pokiaľ tak urobil až dodatočne, došlo k zmene uplatneného nároku a tiež skutkových okolností, z ktorých vychádzal. Poukázal na závery vyslovené v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 1M ObdoV/19/2007, v zmysle ktorých: „Ak žalobca v priebehu konania vo svojom dopĺňujúcom podaní uvedie úplne iné skutkové okolnosti, z ktorých odvodzuje žalobou uplatnený nárok, hoci ide o rovnaké plnenie vyplývajúce z jednej zmluvy, nemožno takéto podanie považovať za doplnenie v žalobe uvedených rozhodujúcich skutočností. Takýto procesný úkon treba považovať za zmenu žaloby, o ktorej musí súd rozhodnúť v zmysle § 95 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku“. Žalovaný sa dôrazne ohradil voči tvrdeniu, že porušovanie pracovnoprávných predpisov zo strany žalovaného je každodennou praxou. Takéto všeobecné a nekonkrétne tvrdenia možno označiť za zavádzanie a ničím nepodložené tvrdenia, ktoré žalobca žiadnym spôsobom v priebehu sporu nepreukázal, a preto ich žalovaný považoval za účelovú obranu žalobcu, ktorá nemá nič spoločné s predmetom sporu. Ohľadom tvrdenia, že žalovaný účelovo zdržoval mimosúdne rokovania so žalobcom uviedol, že toto nie je pravdivé. Žalovaný žiadnym spôsobom neobmedzoval žalobcu v podaní žaloby, resp. návrhov na zmenu žaloby a ani ho za podanie týchto podaní nijak nepostihoval. Žalovaný so žalobcom komunikoval, tak na osobných stretnutiach ako aj prostredníctvom telekomunikačných prostriedkov, pričom nijako sa pred žalobcom nezatajoval a na došlé podnety odpovedal v primeranej lehote. Žalovaný uviedol, že k predĺžovaniu rokovaní dochádzalo z dôvodu pochybení na strane samotného právneho zástupcu žalobcu, keď napr. na prvé rokovanie so žalovaným prišiel s tým, že nevedel žalovanému vydokladovať plné moci zamestnancov, ktorých zastupuje, ba dokonca ani nevedel presne špecifikovať, o ktorých zamestnancov vlastne ide. Žalovaný ďalej poukázal na fakt, že právny zástupca žalobcu v totožných veciach zastupoval približne 50 ďalších zamestnancov žalovaného, pričom ale v čase, kedy došlo k mimosúdny rokovaniam, nemali Železnice Slovenskej republiky, Generálne riaditeľstvo, Odbor právnych vzťahov preskúmané jednotlivé konkrétne skutočnosti rozhodujúce pre uplatnenie nároku toho ktorého zamestnanca a tieto skutočnosti zisťoval až následne (žalovaný má o uvedených skutočnostiach vedomosť z dôvodu, že právny zástupca žalobcu žiadal žalovaného o nazretie do osobného spisu tak žalobcu ako i ostatných zamestnancov, ktorých zastupoval, čo mu žalovaný umožňoval a to bez akýchkoľvek obštrukcií). Ak by takéto tvrdenie i skutočne bolo pravdou, čo ale žalovaný dôrazne odmietol, mal za to, že žalobca zastúpený svojim právnym zástupcom mohol a mal mať vedomosť o tom, ako sa týmto prietahom brániť a je výlučne len jeho vinou, ak ich nevyužil. Čo sa týka poukázania na vypočítavosť a nemravnosť konania žalovaného, žalovaný uviedol, že vzhľadom na rozhodnutia Krajských riaditeľstiev Hasičského zboru, ktoré odsúhlasili analýzy, že žalovaný nie je povinný mať hasičské jednotky, došlo k zrušeniu týchto útvarov. V rámci ponúk práce, ktoré boli zo strany žalovaného realizované jednotlivým hasičom sa žalovaný zaviazal, že prednostne bude týchto zamestnancov prijímať na iné typové pozície, čo sa stretlo s maximálnym záujmom, ktorý by pri takomto negatívnom správaní sa voči zamestnancom nebol. Žalovaný upozornil, že išlo celkom o 202 zamestnancov hasičských útvarov. Žalovaný rovnako odmietol rozpor s dobrými mravmi vo veci podania námietky premlčania. Mal za to, že predmetom žaloby zo dňa 11.1.2013 boli len nevyplatené úroky z omeškania. Následné podania rozhodne predstavovali nové nároky, ktoré žalobca mohol uplatniť už v čase podania žaloby a pokiaľ tak urobil až dodatočne, došlo k zmene uplatneného nároku a tiež skutkových okolností, z ktorých vychádzal. Žalobca si mohol kedykoľvek uplatniť svoje nároky. Žalobca neuviedol žiadne skutkové okolnosti, z ktorých by bolo možné dovodiť zavinenie žalovaného, resp. také správanie žalovaného, ktoré spôsobilo nemožnosť žalobcu uplatniť si svoje práva včas. Uplatnenie námietky premlčania je v pracovnom práve prípustné na základe § 1 ods. 4 Zákonníka práce, keďže príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka o premlčaní sa vzťahujú aj na pracovnoprávne vzťahy. Po uplynutí určeného času pre uplatnenie si subjektívneho práva na súde zo strany veriteľa, t. j. zamestnanca, má dlžník, t. j. zamestnávateľ právo vzniesť námietku premlčania. Účelom premlčania je stimulácia veriteľa na

včasné uplatnenie si svojho práva a predchádzať vzniku ujmy. Právo namietať premlčanie veriteľovho práva zo strany dlžníka mu zabezpečuje právnu ochranu a právnu istotu pred časovo neobmedzeným výkonom práva. Uplatnenie si práva priznaného zákonom zo strany žalovaného, aj keď v pozícii silnejšieho subjektu v pracovnoprávnom vzťahu, nie je v rozpore s dobrými mravmi. Strany sporu majú v zmysle čl. 6 C.s.p. rovné postavenie. K rozporu s dobrými mravmi nedošlo ani pri vyplácaní mzdy za vykonanú prácu, nakoľko žalovaný žalobcovi vyplácal mzdu v súlade s príslušnými právnymi predpismi a Smernicou pre odmeňovanie zamestnancov ŽSR, ktorá je súčasťou kolektívnu zmluvy uzatvorenej medzi zamestnávateľom a zástupcami zamestnancov (odborovými orgánmi). Na základe uvedeného žalovaný navrhol, aby odvolací súd odvolanie žalobcu zamietol a napadnutý rozsudok v celom rozsahu potvrdil.

11. Žalobca reagoval podaním zo dňa 12.4.2023, v ktorom zotrval na názore, že v pôvodnej žalobe a v jej modifikáciách vykonaných jeho ďalšími podaniami dostatočne vyjasnil, že si uplatňuje nárok z nevyplatennej mzdy zo strany žalovaného. Minimálne zo súhrnného vyjadrenia žalobcu zo dňa 20.4.2022 musí byť zrejme uplatňované časové rozpätie nárokov, počet hodín pracovnej pohotovosti, akú sumu žalovaný vyplácal za neaktívnu časť pracovnej pohotovosti, na akú sumu má žalobca nárok (v zmysle výpočtu podľa znaleckého posudku) a aký je rozdiel medzi týmito sumami, teda aktuálny nedoplatok na mzde žalobcu. Žalobca zároveň poukázal na skutočnosť, že iné senáty Okresného súdu Bratislava I v obdobných veciach zamestnancov žalovaného voči žalovanému, na základe takmer totožného spisového materiálu (rozdiel bol predovšetkým vo výške mzdy a počte hodín prac. pohotovosti) boli schopné rozhodnúť vo veci samej v čiastočný prospech žalobcu. Ide o konania vedené pred Okresným súdom Bratislava I pod sp. zn. 12Cpr/2/2012, 12Cpr/7/2012, 12Cpr/8/2012 6Cpr/2/2013, 19Cpr/4/2012. Niektoré z týchto rozhodnutí boli taktiež potvrdené Krajským súdom v Bratislave, a to konania sp. zn. 3CoPr/1/2022, 5CoPr/5/2022, 4CoPr/7/2022, 3CoPr/1/2023. Žalobca mal ako právny zástupca viacerých zamestnancov žalovaného v obdobných sporoch príležitosť sledovať jav, kedy prvoinštančný súd rozhoduje odlišne v učebnicovom príklade obdobnej veci - sporov viacerých zamestnancov so svojim zamestnávateľom z titulu nesprávne nastaveného odmeňovania vyplývajúceho z interného predpisu tohto zamestnávateľa, platného pre viacerých zamestnancov. Jediné rozdiely medzi individuálnymi zamestnancami pramenili z výšky ich mzdy a počtu hodín pracovnej pohotovosti. Tento jav žalobca považoval za rozporný so zásadou predvídateľnosti práva a právom na spravodlivý súdny proces. Vyjadrenia žalovaného k znaleckému posudku T. I. C. vyhotovenom v obdobnom konaní žalobca považoval za účelové s cieľom minimalizovať jeho relevantnosť. Znalecký posudok bol vyhotovený za účelom určenia presného matematického výpočtu odmeny za neaktívnu časť pracovnej pohotovosti zamestnanca na pracovisku. Tento matematický výpočet je možné po dosadení individuálnych hodnôt (fond pracovného času, mzdový základ, počet hodín pracovnej pohotovosti) použiť pre výpočet akéhokoľvek nároku zamestnanca na odmenu za neaktívnu časť pracovnej pohotovosti. Žalobca z dôvodu hospodárnosti nežiadal vykonanie znaleckého posudku aj v tomto konaní, naopak využil matematickú rovnicu tejto odmeny a dosadil do nej individuálne hodnoty žalobcu - uvedený výpočet sa nachádzal v súhrnnom vyjadrení žalobcu zo dňa 20.4.2022, resp. v priloženej výpočtovej tabuľke. Žalobca mal za to, že správny výklad ustanovenia o „pomernej časti základnej zložky mzdy,“ stanovujúcom výšku nároku zamestnanca na odmenu za neaktívnu časť pracovnej pohotovosti sa síce môže javiť ako otázka právna, avšak mal za to, že ide o otázku matematickú. Rovnica matematického výpočtu tejto odmeny ako bola určená v predmetnom znaleckom posudku podľa názoru žalobcu nie je sama o sebe evidentná z gramatického výkladu predmetného ustanovenia a preto je na mieste určenie matematického výpočtu znalcom z odboru účtovníctvo a daňovníctvo/personalistika. Žalobca uviedol, že mu nedáva žiadny rozumný zmysel výklad slova „pomerný“ spôsobom, ktorý predkladá žalovaný. Ak by aj slovo „pomerný“ bolo významovo širšie a zahŕňalo aj bližšie neurčenú zložku z celku, nerozumel, prečo by zákonodarca určil, že zamestnanec má nárok na bližšie neurčený podiel zo základnej zložky mzdy ako odmenu za čas neaktívnej časti pracovnej pohotovosti na pracovisku zamestnávateľa. Podľa jeho názoru je absolútne nezmyselné, aby zákonodarca takýmto spôsobom (ne)určil nárok na odmenu, keďže bez existencie dohody o výške tohto pomeru (ktorá nie je povinnou náležitosťou pracovnej zmluvy) by vyznievalo uvedené ustanovenie absurdne. Zdôraznil, že ak by chcel racionálny zákonodarca zrozumiteľným spôsobom vyjadriť pravidlo, že zamestnanec má za neaktívnu časť pracovnej pohotovosti na pracovisku zamestnávateľa nárok na mzdu dohodnutú v individuálnej alebo kolektívnej pracovnej zmluve, minimálne však vo výške minimálnej hodinovej mzdy určenej príslušným právnym predpisom, spravil by to obdobne ako vo všetkých ostatných prípadoch, v ktorých reguluje výšku mzdovej kompenzácie, náhrady mzdy či iného plnenia - a to stanovením najnižšej možnej hodnoty, napr.: „za každú hodinu neaktívnej časti pracovnej pohotovosti

na pracovisku podľa odseku 2 patrí zamestnancovi mzda vo výške minimálnej mzdy v eurách za hodinu podľa osobitného predpisu.“ Možnosť dohodnúť inú (vyššiu) mzdu za pracovnú pohotovosť vyplýva z jednostrannej kogentnosti noriem pracovného práva vyjadrenej v ustanoveniach § 1 ods. 6 Zákonníka práce a § 231 ods. 4 Zákonníka práce. Podľa žalobcu nedáva žiadny zmysel, prečo by zákonodarca do textu právnej normy zahŕňal máťuci pojem „pomerná časť základnej zložky mzdy“ na vyjadrenie možnosti dojednanja výhodnejšej úpravy v prospech zamestnanca. Žalobca nestotožnil výkon práce a neaktívnu časť pracovnej pohotovosti na pracovisku zamestnávateľa. Odmeňovanie zamestnanca za tieto súčasti pracovného času zamestnanca sú v Zákonníku práce stanovené rozdielne, čo žalobca názorne demonštroval vo svojom vyjadrení zo dňa 24.3.2022. V prípade, ak zamestnávateľ neposkytuje zamestnancovi variabilnú alebo fakultatívnu časť mzdy, rozdiel medzi odmenou za tieto časové úseky nie je zvyčajne signifikantný, pokiaľ úsek daného pracovného času nespadá do časového úseku, že ktorý je zamestnávateľ povinný zamestnancovi poskytovať mzdové zvýhodnenie. Tento dôsledok právnej regulácie je však z hľadiska výkladu § 96 ods. 3 Zákonníka práce absolútne irelevantný. Fakt, že v podmienkach žalovaného nebol veľký kvantitatívny rozdiel v mzde zamestnancov za výkon práce a za neaktívnu časť pracovnej pohotovosti na pracovisku zamestnávateľa je výsledkom odmeňovacej politiky nastavenej žalovaným. Ak je systém odmeňovania nastavený žalovaným nespravodlivý, podľa názoru žalobcu skôr stojí za zamyslenie, či je mzda za neaktívnu časť pracovnej pohotovosti nespravodlivo vysoká alebo či je mzda za výkon práce nespravodlivo nízka. Žalobca ďalej uviedol, že nie úplne rozumie argumentácii žalovaného o výklade § 96 ods. 3 Zákonníka práce s odkazom na vykonštruovaný aplikačný problém pri určovaní mzdy za neaktívnu časť pracovnej pohotovosti na pracovisku zamestnávateľa v prípade zamestnanca odmeňovaného úkolovou mzdou. Mal za to, že nie je úlohou žalobcu podať podrobný doktrinálny právny výklad pojmu „pomerná časť základnej zložky mzdy“ vo vzťahu k všetkým (i nepravdepodobným) inštitútom Zákonníka práce. Ak by takáto situácia nastala, celkom prirodzene by sa pri určovaní základnej zložky mzdy vychádzalo z noriem spotreby práce ako absolútne esenciálneho dokumentu pri odmeňovaní zamestnancov formou úkolovej mzdy. Ak by boli normy spotreby práce určené v kusoch (s uvedením mzdy za 1 ks) za 1 hodinu pracovného času, pomerná časť základnej zložky mzdy by bola násobkom úkolovej mzdy za jeden kus a počtu štandardne urobených kusov za hodinu práce zamestnanca. V konečnom dôsledku by sa jednalo o obdobnú situáciu ako v prípade zamestnanca odmeňovaného hodinovou mzdou, v prípade ktorého odpadá nutnosť deliť mesačnú základnú zložku mzdy počtom hodín vo fonde pracovného času v tom ktorom kalendárnom mesiaci.

Vo vzťahu k otázke dispozitívnosti § 96 ods. 3 Zákonníka práce žalobca uviedol, že vyjadrenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 29.4.2019 vykonané ultra petitem k meritu veci v rozhodnutí sp. zn. 4Cdo/165/2018 absolútne opomína fakt, že normy pracovného práva sú jednostranne kogentné. Vzhľadom na takýto elementárny nedostatok ho nie je možné podľa názoru žalobcu považovať za ustálenú rozhodovaciu prax najvyššej súdnej authority, ale len za nešťastný exces v rámci jej rozhodovacej činnosti. Zároveň samotný Najvyšší súd Slovenskej republiky zmenil názor vo svojom inom rozhodnutí zo dňa 11.5.2022, sp. zn. 5Cdo/119/2020, kde vyslovil, že ak Kolektívna zmluva odkazuje na tzv. minimálne mzdové nároky, ktoré sú v rozsahu nižšom ako výška minimálnej mzdy, je v tejto časti znenie Kolektívnej zmluvy v rozpore s § 96 ods. 3 Zákonníka práce, pretože negarantuje tieto tzv. minimálne mzdové nároky, resp. výšku minimálnej mzdy. Vzhľadom na skutočnosť, že výklad § 96 ods. 3 Zákonníka práce ako i vzťah zákonnej právnej úpravy a kolektívnej zmluvy, ktorý si osvojil prvoinštančný súd, je v aplikačnej praxi v odbornej spisbe ustálený a nespochybnený žiadnymi rozumnými argumentami, žalobca žiadal odvolací súd, aby potvrdil rozsudok v celom rozsahu ako vecne správny a zaviazal žalovaného nahradiť žalobcovi trovy odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

12. Odvolací súd preskúmal vec v rozsahu a medziach dôvodov odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 a § 378 ods. 1 C.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p.), keďže sa nejednalo o prípad, v ktorom by bolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, nariadenie pojednávania si nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je podané dôvodne. Súd prvej inštancie riadne zistil skutkový stav veci, keď vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 185 C.s.p.) z hľadiska posúdenia opodstatnenosti uplatneného nároku, výsledky vykonaného dokazovania správne zhodnotil (§ 191 ods. 1 C.s.p.) a na ich základe dospel k správnym skutkovým a právnym záverom, ktoré v napadnutom rozhodnutí náležite a dostatočne odôvodnil (§ 220 ods. 2 C.s.p.).

13. Odvolací súd, prihliadajúc na obsah súdneho spisu a z neho vyplývajúci skutkový stav, nezistil v postupe súdu prvej inštancie žiadne vady týkajúce sa procesných podmienok (§ 380 ods.2 C.s.p.).

14. K doplneniu dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie a v záujme dôsledného vypořádania sa s odvolacími námietkami odvolací súd udáva nasledovné.

15. V prejednávanej veci z obsahu súdneho spisu vyplýva, že žalobca sa podanou žalobou v znení jej zmeny, ktorú súd prvej inštancie pripustil uznesením zo dňa 3.11.2014, č. k. 7Cpr/1/2013-53 domáhal mzdových nárokov v súvislosti s náhradou za pracovnú pohotovosť. Súčasťou uplatneného nároku bol aj úrok z omeškania.

16. Podľa § 1 ods. 4 Zákonníka práce ak tento zákon v prvej časti neustanovuje inak, vzťahujú sa na právne vzťahy podľa odseku 1 všeobecné ustanovenia Občianskeho zákonníka.

17. Podľa § 96 ods. 1 Zákonníka práce ak zamestnávateľ v odôvodnených prípadoch na zabezpečenie nevyhnutných úloh nariadi zamestnancovi alebo sa s ním dohodne, aby sa mimo rámca rozvrhu pracovných zmien a nad určený týždenný pracovný čas vyplývajúci z vopred určeného rozvrhnutia pracovného času zdržiaval po určený čas na dohodnutom mieste a bol pripravený na výkon práce podľa pracovnej zmluvy, ide o pracovnú pohotovosť. Zamestnávateľ môže za podmienok ustanovených v § 94 zamestnancovi nariadiť alebo s ním dohodnúť pracovnú pohotovosť mimo pracoviska aj na dobu, počas ktorej zamestnanec nepracuje preto, že je sviatok, za ktorý mu patrí náhrada mzdy alebo za ktorý sa mu jeho mesačná mzda nekráti; ustanovenie § 122 ods. 3 tým nie je dotknuté.

18. Podľa § 96 ods. 2 Zákonníka práce čas, počas ktorého sa zamestnanec zdržiava na pracovisku a je pripravený na výkon práce, ale prácu nevykonáva, je neaktívna časť pracovnej pohotovosti, ktorá sa považuje za pracovný čas.

19. Podľa § 96 ods. 3 Zákonníka práce za každú hodinu neaktívnej časti pracovnej pohotovosti na pracovisku podľa odseku 2 patrí zamestnancovi mzda vo výške pomernej časti základnej zložky mzdy, najmenej však vo výške minimálnej mzdy v eurách za hodinu podľa osobitného predpisu. Ak sa zamestnávateľ so zamestnancom dohodnú na poskytnutí náhradného voľna za neaktívnu časť pracovnej pohotovosti na pracovisku, patrí zamestnancovi mzda podľa prvej vety a za hodinu tejto pracovnej pohotovosti hodina náhradného voľna; za čas čerpania náhradného voľna zamestnancovi mzda nepatrí.

20. Podľa § 96 ods. 4 Zákonníka práce čas, počas ktorého sa zamestnanec zdržiava na dohodnutom mieste mimo pracoviska a je pripravený na výkon práce, ale prácu nevykonáva, je neaktívna časť pracovnej pohotovosti, ktorá sa nezapočítava do pracovného času.

21. Podľa § 96 ods. 5 Zákonníka práce za každú hodinu neaktívnej časti pracovnej pohotovosti mimo pracoviska patrí zamestnancovi náhrada najmenej 20% minimálnej mzdy v eurách za hodinu podľa osobitného predpisu.

22. Podľa § 96 ods. 6 Zákonníka práce čas, keď zamestnanec počas pracovnej pohotovosti vykonáva prácu, je aktívna časť pracovnej pohotovosti, ktorá sa považuje za prácu nadčas.

23. Podľa § 96 ods. 7 Zákonníka práce pracovnú pohotovosť môže zamestnávateľ nariadiť najviac v rozsahu osem hodín v týždni a najviac v rozsahu 100 hodín v kalendárnom roku. Nad tento rozsah je pracovná pohotovosť prípustná len po dohode so zamestnancom.

24. Podľa § 96 ods. 8 Zákonníka práce v kolektívnej zmluve možno dohodnúť obmedzenie rozsahu pracovnej pohotovosti, ktorú možno so zamestnancom dohodnúť podľa odseku 7.

25. Podľa § 119 ods. 1, 2 a 3 Zákonníka práce mzda nesmie byť nižšia ako minimálna mzda podľa osobitného predpisu. Mzdové podmienky zamestnávateľ dohodne s príslušným odborovým orgánom v kolektívnej zmluve alebo so zamestnancom v pracovnej zmluve. Pre člena družstva, u ktorého je podľa stanov podmienkou členstva pracovný vzťah, možno mzdové podmienky upraviť aj uznesením členskej schôdze. V mzdových podmienkach zamestnávateľ dohodne najmä formy odmeňovania zamestnancov, sumu základnej zložky mzdy a ďalšie zložky plnení poskytovaných za prácu a podmienky

ich poskytovania. Základnou zložkou mzdy je zložka poskytovaná podľa odpracovaného času alebo dosiahnutého výkonu.

26. Podľa § 1 ods. 4 Zákonníka práce ak tento zákon v prvej časti neustanovuje inak, vzťahujú sa na právne vzťahy podľa odseku 1 všeobecné ustanovenia Občianskeho zákonníka.

27. Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

28. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

29. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

30. Odvolací súd z obsahu súdneho spisu zistil, že žalobca sa v žalobe podanej na súd prvej inštancie dňa 16.1.2013 domáhal nevyplatených úrokov z omeškania, a to za omeškanie žalovaného s platením zložky mzdy za pracovnú pohotovosť. V žalobe uviedol, že žalovaný ku dňu podania žaloby zaplatil všetky mzdové nedoplatky a požadovaná suma je nemenná. Úrok z omeškania si žalobca uplatnil za obdobie august až december roku 2009, január až december roku 2010 a január až december roku 2011, celkom v sume 531,32 eur. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe zo dňa 27.3.2013 uplatnený nárok rozporoval, vznesol námietku premlčania vo vzťahu k časti nároku za obdobie od augusta 2009 do decembra 2009, namietal nejasnosť a nejednoznačnosť žalobného návrhu, keď mu nebolo zrejmé ako žalobca dospel k žalovanej sume, nakoľko údaje v žalobe boli podľa jeho názoru nesprávne uvedené (počet zmien určený na mesiac a rozsah hodín pracovnej pohotovosti).

31. Žalobca v podaní zo dňa 10.6.2014 označenom ako rozšírenie žaloby uviedol, že hodnota dlžnej sumy sa zvýši na pohľadávku vo výške cca 6 991,93 eur pozostávajúcu z istiny 6 000 eur a úroku z omeškania 991,92 eur, pričom poukázal na to, že u žalovaného bola vykonaná inšpekcia Inšpektorátom práce, výsledkom ktorej bola správa, že žalovaný vyplácal za každú hodinu mzdu vo výške 2,09 eur za rok 2012 a v roku 2013 bola táto suma 2,16 eur. Ďalej uviedol, že suma mzdy za rok 2011 v siedmej tarifnej triede (v ktorej je zaradený žalobca) činí 3,50 eur na hodinu, čo mesačne tvorí sumu 613 eur (mzda v období od 1.1.2012 do 1.5.2013), za rok 2013 hodinová tarifná mzda predstavovala 3,83 eur/hod a mesačná mzda sa pohybuje vo výške 633 eur, za rok 2009 hodinová tarifná mzda predstavovala 3,25 eur/hod, v roku 2010 bola hodinová tarifná mzda 3,39 eur/hod a v roku 2011 predstavovala hodinová tarifná mzda 3,50 eur/hod. Následne žalobca uviedol tabuľku, v ktorej boli uvedené sumy priznanej a reálnej tarifnej mzdy za roky 2009 až 2013 a ich rozdiel (napr. 1,89 eur, 3,25 eur a 1,35 eur). Žalobca ďalej poukázal na to, že žalovaný vo svojom vyjadrení uviedol, že za rok 2012 vyplácal len sumu 2,09 eur/hod, čím porušil ustanovenia zákona č. 462/2007 Z. z. a túto skutočnosť konštatoval aj Inšpektorát práce Žilina a nariadil žalovanému tento stav odstrániť do 30.6.2013. Žalobca tvrdil, že za roky 2009 až 2012 mu patrí náhrada mzdy minimálne v rozsahu pracovnej pohotovosti, čo potvrdil aj Krajský súd v Bratislave vo svojom rozhodnutí sp. zn. 8Co/109/2011 ako aj samotný žalovaný, keď žalobcovi vyplatil väčšiu časť náhrady za pracovnú pohotovosť. V závere podania žalobca uviedol, že mal nárok na sumu 3,55 eur/hod a žalovaný plnil len 2,03 eur/hod, žalovaný doposiaľ plnil len časť istiny vo výške 1 525,32 eur, žalobca má nárok na úroky z omeškania z tejto dlžnej sumy a žalovaný dlhuje žalobcovi sumu v celkovej výške 4 474,65 eur. Na základe uvedeného žiadal, aby bola žalovanému uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu 4 474,65 eur, zvyšný úrok z omeškania vo výške 991,92 eur a trovy konania.

32. Súd prvej inštancie uznesením zo dňa 3.11.2014, č. k. 7Cpr/1/2013-53 pripustil zmenu žaloby tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 4 474,65 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 991,92 eur a trovy konania, to všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

33. Žalovaný sa k rozšíreniu žaloby vyjadril podaním zo dňa 29.6.2016, v ktorom okrem iného upozornil na to, že podanie žalobcu je nejasné a nezrozumiteľné, keďže žalobca neuviedol, na akom základe došiel k sumám, ktoré vo svojom podaní uviedol ako tarifnú mzdu žalobcu. Taktiež hovorí o svojich

výpočtoch len ako o cca. Vzhľadom k uvedenému žalovaný nevedel zaujať stanovisko k uvedeným výpočtom.

34. Vo vzťahu k žalobcom predloženému znaleckému posudku č. 6/2016 a odbornému vyjadreniu č. 6/2017 sa žalovaný vyjadril podaniami zo dňa 2.8.2016 a 19.1.2018, a to pokiaľ ide o spôsob určenia mzdy za pracovnú pohotovosť vo všeobecnosti.

35. Súd prvej inštancie výzvou zo dňa 26.1.2018 vyzval žalobcu, aby vysvetlil rozdiel medzi vypočítaným úrokom z omeškania a uplatneným úrokom z omeškania v pôvodne podanej žalobe (vo výpočtoch je špecifikovaný úrok z omeškania celkom vo výške 500,89 eur, kým žalobou bola uplatnená suma 531,32 eur), resp., aby uviedol, na základe čoho sa domáha zvyšnej sumy cca 30 eur. Zároveň vyzval žalobcu, aby špecifikoval nárok uplatnený v rozšírení žaloby tak, aby z neho bolo zrejmé akej sumy, v akej výške a z akých dôvodov sa domáha, t. j. za koľko hodín a za ktorý mesiac sa konkrétne domáha navýšenej istiny a za koľko hodín, za ktorý mesiac, z akej istiny a v akej výške si uplatňuje úrok z omeškania.

36. Žalobca na výzvu súdu v podaní zo dňa 8.3.2018 uviedol, že v súvislosti s výpočtom úroku z omeškania v pôvodnej žalobe došlo z jeho strany k písárskej chybe a uplatnený nárok mal byť v sume 500,89 eur. Pokiaľ ide o rozšírenie žaloby, žalobca uviedol, že v znaleckom posudku č. 6/2017 bola výška mzdy za neaktívnu časť pracovnej pohotovosti určená znalcom za jednotlivé mesiace, pričom znalec vypočítal aj vyplatenú náhradu za pracovnú pohotovosť zo strany žalovaného. Celková suma mzdy za pracovnú pohotovosť za roky 2009 až 2012 mala byť suma 6 887,12 eur, z tejto sumy žalovaný uhradil sumu 3 601,11 eur. Z odborného vyjadrenia znalca vyplýva, že neboli vyplatené všetky nároky, a to vo výške 3 286,01 eur, avšak len čo sa týka pohotovosti označenej ako odpočinok na lôžku od 18.00 do 24.00 hod. S pripočítaním nevyplatennej sumy 1 127,31 eur za pracovnú pohotovosť, ktorá bola označená ako nočná pohotovosť od 00.00 do 02.00 hod za obdobie rokov 2009 až 2012 by suma dlžnej istiny dosiahla 4 413,32 eur. Žalobca uviedol, že v ním rozšírenej žalobe došlo k nesprávnemu výpočtu istiny vo výške 4 474,65 eur. K úrokom z omeškania uviedol, že tento bol určený pevnou sumou z dôvodu chybných a neúplných informácií. Úrok žalobca mohol požadovať tak ako to uviedol v nasledovných tabuľkách, avšak zmenil to na pevnú sumu z jeho podania zo dňa 11.6.2014.

37. V súhrnnom vyjadrení k veci zo dňa 20.4.2022 žalobca upozornil na rozhodnutia Okresného súdu Bratislava I, ktorými bolo vyhovené obdobným nárokom a na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4CoPr/14/2017, ktorým došlo k potvrdeniu prvoinštančného rozhodnutia sp. zn. 19C/7/2012 v obdobnej veci. Konštatoval, že v tejto veci ide o identické skutkové okolnosti a právnu kvalifikáciu, rozdiel v porovnaní s touto prejednanou vecou spočíva len vo výške základnej zložky mzdy (vzhľadom na zaradenie) a v počte odpracovaných hodín (v závislosti na PN alebo iných prekážkach v práci). Žalobca poukázal na to, že vo veci sp. zn. 19C/7/2012 bolo vykonané znalecké dokazovanie pre určenie správnosti spôsobu výpočtu tzv. pomernej časti základnej zložky mzdy znalcom T. I. V. C.. V podaní žalobca následne vyslovil argumentáciu ohľadom aplikácie právneho predpisu a správnej metodiky výpočtu pomernej časti základnej zložky mzdy. Vo vzťahu k výške základnej zložky mzdy žalobcu uviedol, že túto vypočítal aplikáciou danej metodiky a doplnením relevantných údajov z mzdových listov a výkazov o dochádzke. V súvislosti s otázkou koľko hodín pracovnej pohotovosti strávil žalobca za rozhodné obdobie uviedol, že počet hodín uviedol žalovaný a sú súčasťou spisu, nakoľko žalovaný zaslal súdu informáciu o tom, koľko smien v danom mesiaci žalobca absolvoval a koľko hodín preplácaných ako nadčasy resp. poskytnuté náhradné voľno. Počet hodín pracovnej pohotovosti má byť určený tak, že (počet smien x 6 hodín) - výkon prác - čerpanie voľna alebo PN. Ďalej žalobca tvrdil, že nie je sporné, že žalovaný vyplácal žalobcovi určité platby za neaktívnu časť pracovnej pohotovosti, a to podľa dojednaní uvedených v kolektívnej zmluve. Tieto platby boli od 1.1.2010 v sume 1,97 eur/hod, od 1.1.2011 v sume 2,03 eur/hod a od 1.1.2012 v sume 2,09 eur/hod. V súvislosti s námietkou žalovaného, že žalobca svojimi podaniami vykonával zmenu žaloby, čo má mať vplyv na premlčanie odkázal na záver vyslovený v rozhodnutí Krajského súdu v Bratislave. Žalobca tvrdil, že výška jeho nárokov je v zmysle prezentovanej metodiky spracovaná v priloženej tabuľke, pričom ako základ na určenie výšky základnej zložky mzdy pre ten ktorý mesiac boli použité výplatné pásy určujúce základnú zložku mzdy. Počty hodín pracovnej pohotovosti boli použité z tabuliek evidencie pracovného času, ktorý predložil žalovaný. Určenie už zaplatených častí vychádza z kolektívnej zmluvy. Nakoľko ostatné vyčíslenie nárokov žalobcu vychádzalo z nesprávne určeného fondu pracovného času pre ten - ktorý mesiac (všade bola použitá hodnota 165,5), žalobca upresnil týmto podaním výpočet nárokov žalobcu. Tarifná mzda pre ten - ktorý mesiac bola určená z výplatných pásov ako hodnota „mesačný základ“, pričom výplatné pásy sa už

nachádzajú v spisovom materiáli súdu. Fond pracovného času vychádzal z počtu hodín pre ten - ktorý mesiac tak ako ho určila znalkyňa v znaleckom posudku vo veci p. Š.. Rovnaký fond pracovného času bol uvedený aj na výplatných páskach žalobcu v tejto veci. Žalobca v tabuľke uviedol fond pracovného času za jednotlivé mesiace, za ktoré si uplatňuje svoj nárok. Následne uviedol presnú výšku jednotlivých nedoplatkov pre ten - ktorý mesiac aj s požadovanou výškou úrokov z omeškania, z ktorého prehľadu vyplýva, že celková suma istiny je vo výške 2 754 eur s výškou úroku z omeškania 9%.

38. Žalovaný sa k súhrnnému vyjadreniu žalobcu vyjadril podaním zo dňa 3.6.2022, v ktorom zaujal stanovisko k výpočtu pomernej časti základnej zložky mzdy. Zároveň poukázal na nejasnosť a nezrozumiteľnosť súhrnného vyjadrenia žalobcu, nakoľko z neho vyplýva, že žalobca si uplatňuje istinu 2 784 eur spolu s príslušenstvom, avšak súd pripustil zmenu žaloby na základe návrhu žalobcu na rozšírenie žaloby na sumu 4 474,65 eur s úrokom z omeškania vo výške 991,92 eur. Uviedol, že nie je jasné, či zo strany žalobcu došlo k čiastočnému späťvzatiu žaloby, keďže vo vyjadrení chýba zdôvodnenie rozdielu uplatnených nárokov. Rovnako z podania žalobcu nie je zjavné, či si nárok uplatňuje brutto alebo netto. Zároveň žalovaný poukázal na rozpor vo výpočtovej tabuľke, ktorá tvorí prílohu súhrnného vyjadrenia žalobcu, nakoľko je v nej nesprávne uvedená čiastka za doplatenú pohotovosť za rok 2010. Žalovaný doplatil za hodinu pohotovosti žalobcovi 1,98 eur, vo výpočtovej tabuľke je však uvedené 1,97 eur. Za rok 2010 bola doplatená pohotovosť v čiastke 1 205,82 eur, vo výpočtovej tabuľke je uvedená čiastka 1 199,73 eur.

39. Žalobca podaním zo dňa 6.7.2022 sa vyjadril k hmotnoprávnemu základu uplatneného nároku, opäť však neuviedol žiadne konkrétne skutkové tvrdenia vzťahujúce sa k jednotlivým čiastkovým nárokom nevyplatených miezd.

40. Pokiaľ ide o skutkové tvrdenia (v súlade s § 150 C.s.p.) prívlastok skutkové slúži na zvýraznenie, že nejde o tvrdenia právne. Predmetom skutkových tvrdení sú právne skutočnosti, teda skutočnosti predpokladané určitou právnou hypotézou (skutkovou podstatou). Povinnosť tvrdiť podstatné a rozhodujúce skutočnosti znamená, že je potrebné uviesť všetko to, čo je obsiahnuté v skutkovej podstate hmotnoprávnej normy; hmotné právo určuje, ktoré skutočnosti sú podstatné a rozhodujúce a je potrebné uviesť tvrdenia relevantné z hľadiska hmotného práva. Povinnosť tvrdiť takéto skutočnosti má charakter procesného bremena a zaťažuje toho, kto má procesnú povinnosť tvrdiť, ale aj toho, kto má procesnú povinnosť poprieť tvrdenia protistrany. Zároveň platí, že nie každé tvrdenie je aplikáciou ust. § 151 C.s.p. možné považovať za nesporné, nakoľko uvedené ustanovenie predpokladá tzv. „substancované skutkové tvrdenie“, t. j. také skutkové tvrdenie, ktoré je možné subsumovať pod konkrétnu hmotnoprávnú normu a je k nemu možné vykonať dokazovanie. Následkom porušenia povinnosti substancovane tvrdiť (platí pre porušenie povinnosti žalobcu aj žalovaného) je buď zamietnutie žaloby bez dokazovania, čo rovnako platí pre porušenie povinnosti žalovaného substancovane tvrdiť, teda súd bez toho, aby vykonal dokazovanie, nezohľadní jeho procesnú obranu. Súd nemá čo dokazovať, ak tvrdenie nie je substancované a nie substancované tvrdenie sa nedá substancovane poprieť. Splnenie povinnosti žalobcu substancovane tvrdiť v konkrétnom prípade je potrebné vyvodiť zo zásad, na ktorých je sporové konanie postavené. Účelom C.s.p. je aj v rozumnej miere zmierniť prísne formálne následky nesplnenia povinnosti tvrdiť. Ak podľa súdu ide o tvrdenia nesubstancované, v takomto prípade súd vyzve účastníka, aby skutkové tvrdenia doplnil (§ 150 ods. 2 C.s.p.). Tento postup sa javí ako vhodné riešenie zohľadňujúce v rozumnej miere prejednávaci princíp s princípom materiálneho civilného procesu. Postup súdu podľa ust. § 150 ods. 2 C.s.p. nemožno chápať ako výzvu na odstránenie nedostatkov podania (§ 128 a § 129 C.s.p.), ani ako osobitnú poučovaciu povinnosť súdu o procesných právach a povinnostiach (§ 160 C.s.p.). Súd vyzýva stranu sporu, ktorá má bremeno tvrdenia, na doplnenie tvrdení najmä vtedy, keď strana sporu predložila nedostatočne substancované tvrdenia.

41. Odvolací súd po preskúmaní žaloby žalobcu a jeho ďalších podaní predložených súdu v priebehu prvoinštančného konania dospel k záveru, že nárok žalobcu pre nedostatok skutkových tvrdení nebolo možné posúdiť. Z obsahu žaloby je zjavné, že žalobca sa domáhal iba úroku z omeškania z jednotlivých mesačných mzdových nárokov (za obdobie august 2009 až december 2011), ktoré mu boli žalovaným vyplatené oneskorene a súviseli s nevyplácaním žiadnej mzdy za tzv. odpočinok na pracovisku“. V rámci rozšírenej žaloby si žalobca uplatnil nárok na nevyplatenú mzdu v sume 4 474,65 eur (za obdobie r. 2009 - r. 2013) v súvislosti s nesprávne vyplácanou tarifnou hodinovou mzdou. Z uvedeného vyplýva jednak skutočnosť, že v danom prípade išlo o kvalitatívnu zmenu žaloby, keďže žalobca sa domáhal v zmenenej žalobe iného práva ako v pôvodnej žalobe a na základe iných skutkových tvrdení a tiež

to, že ani v žalobe ani v zmenenej žalobe žalobca neuviedol dostatočne skutkové tvrdenia vo vzťahu k uplatnenému nároku, nakoľko z nich nevyplývalo akým spôsobom dospel k žalovanej sume, z akých zložiek pozostáva celková žalovaná suma (za ktoré mesiace, za koľko hodín, z akého dôvodu). Súd prvej inštancie správne vyzval žalobcu, aby špecifikoval nárok uplatnený v rozšírení žaloby tak, aby z neho bolo zrejmé akej sumy, v akej výške a z akých dôvodov sa domáha, t. j. za koľko hodín a za ktorý mesiac sa konkrétne domáha navýšenej istiny a za koľko hodín, za ktorý mesiac, z akej istiny a v akej výške si uplatňuje úrok z omeškania. Pokiaľ aj žalobca v podaní zo dňa 8.3.2018 vykonal čiastočnú špecifikáciu uplatňovaného nároku, resp. ozrejmil z čoho pozostáva (celková) uplatňovaná suma (opäť bez špecifikácie jednotlivých mesačných mzdových nárokov), toto vysvetlenie poprel následným súhrnným vyjadrením zo dňa 20.4.2022, v ktorom nekorešponduje výsledná suma uplatňovanej mzdy s výškou nároku uplatneného v zmenenej žalobe pripustenej súdom prvej inštancie uznesením zo dňa 3.11.2014 (naviac súčet jednotlivých mesačných mzdových nárokov nezodpovedá výslednej vyčíslenej sume). Zároveň vyčíslený nárok, či už celkový, alebo za jednotlivé mesiace uvedený v tomto súhrnnom vyjadrení nijakým spôsobom nekorešponduje s predloženým odborným vyjadrením znalca č. 6/2017 ani s inými dôkazmi založenými v súdnom spise. Z uvedeného teda nie je možné zistiť, akým spôsobom dospel žalobca k výpočtu uplatneného nároku a na základe akých kritérií, t. j., na základe akých skutkových tvrdení si nárok uplatňuje, následne potom nie je možné posúdiť opodstatnenosť nároku žalobcu. Je evidentné, že žalobca aj v podanom odvolaní zotrval na uvedenej zmätočnej sume vyčíslenej v jeho súhrnnom vyjadrení zo dňa 20.4.2022, keď tejto sume zodpovedá aj jeho odvolací návrh, preto nemožno vyvodit' ani to, že by vo vzťahu k súhrnnému vyjadreniu išlo o omyl v písaní a počítaní. V tejto súvislosti nemožno opomenúť fakt, že žalovaný na zmätočnosť a nezrozumiteľnosť žaloby, jej zmeny ako aj vyjadrení žalobcu poukázal v rámci svojich písomných vyjadrení, ktorá skutočnosť mu bránila zaujať vo vzťahu k žalobnému nároku kvalifikované stanovisko, a teda v spore riadne uplatniť prostriedky procesnej obrany.

42. Ak súd prvej inštancie na základe uvedených skutočností dospel k záveru, že žalobca neuniesol nielen dôkazné bremeno, ale ani bremeno tvrdenia, postupoval a rozhodol správne. Na uvedené nemá vplyv ani vyšetrovací princíp zakotvený v § 319 C.s.p., ktorý stanovuje, že súd v prípade pracovnoprávných sporov môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré zamestnanec nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci; súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí takýto dôkaz; na tento účel je zamestnávateľ povinný poskytnúť súčinnosť, ak to možno od neho spravodlivo žiadať. Uvedený odklon od všeobecnej úpravy vyplýva aj z čl. 6 C.s.p., podľa ktorého strany sporu majú v konaní rovné postavenie, ktoré spočíva v rovnakej miere možností uplatňovať prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany, okrem prípadu, ak povaha prejednávanej veci vyžaduje zvýšenú ochranu strany sporu, s cieľom vyvažovať prirodzene nerovnovážne postavenie strán sporu. Táto skutočnosť však v žiadnom prípade nezabavuje žalobcu ako zamestnanca povinnosti tvrdenia, pričom súd nemôže nahrádzať skutkové tvrdenia žalobcu o ním uplatnenom nároku.

43. Bez ohľadu na nedostatočné skutkové tvrdenia žalobcu odvolací súd v prejednávanej veci dospel k záveru, že súd prvej inštancie správne posúdil námietku premlčania časti uplatneného nároku vznesenú žalovaným. V súvislosti s odvolacou argumentáciou žalobcu o uplatnení námietky premlčania v rozpore s dobrými mravmi je potrebné poukázať na uznesenie Ústavného súdu SR zo dňa 20.4.2011 sp. zn. II. ÚS 176/2011, v ktorom Ústavný súd SR konštatoval, že „Podľa názoru Ústavného súdu Slovenskej republiky vo všeobecnosti nie je vylúčené, aby vznesenie námietky premlčania žalovaným mohlo byť považované za konanie, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi, pretože výkon žiadneho práva nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. O takýto prípad však môže ísť iba výnimočne. V rozpore s dobrými mravmi môže byť však len taký výkon práva účastníkom v občianskom súdnom konaní, ktorý je výrazom zneužitia tohto práva na úkor druhého účastníka konania, pričom vo vzťahu k vznesenej námietke premlčania môže o takýto prípad ísť len vtedy, ak druhý účastník konania márne uplynutie premlčacej doby nezavinil a voči nemu by za tejto situácie priznanie účinkov premlčania bolo neprimerane tvrdým postihom. Pre posúdenie tejto primeranosti je potrebné vychádzať z konkrétnych okolností prípadu, najmä vziať do úvahy charakter uplatneného práva, jeho rozsah a dôvody, pre ktoré právo nebolo uplatnené pred uplynutím premlčacej doby.“ Odvolací súd zároveň poukazuje aj na záver Ústavného súdu SR vysloveného v uznesení zo dňa 23.9.2013 sp. zn. IV. ÚS 542/2013, v zmysle ktorého „Uplatnenie námietky premlčania je vo všeobecnosti potrebné považovať za výkon práva v súlade s dobrými mravmi. Ak účastník konania, voči ktorému sa táto námietka uplatnila, chce vylúčiť účinky tejto námietky pre rozpor s dobrými mravmi, mal by v zásade tento rozpor v konaní uplatniť a tento rozpor aj náležite preukázať.“

44. Otázka premlčania a dobrých mravov bola riešená Najvyšším súdom SR aj Ústavným súdom SR vo viacerých rozhodnutiach, pričom východiská judikatúry v otázke premlčania a dobrých mravov zhrnul Najvyšší súd SR napríklad vo svojom rozsudku zo dňa 25.10.2023, sp. zn. 1Cdo/153/2022 (odkazujúc na viaceré rozhodnutia dovolacieho či ústavného súdu, z ktorých citoval napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/41/2012 (ZSP 1/2015), rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/441/2013, nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 33/2012, uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 542/2013, rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/203/2018) a to tak, že judikatúra je v zásade ustálená v tom, že: „nevylučuje, že vznesenie námietky premlčania by mohlo byť v rozpore s dobrými mravmi, avšak vždy musí ísť o veľmi výnimočné prípady, v ktorých je výrazom zneužitia tohto práva na úkor strany, ktorá márne uplynutie premlčacej doby nezavinila. Postup podľa § 3 ods. 1 OZ má miesto iba v ojedinelých a vo výnimočných prípadoch, keď voči strane konania by nepriznanie jej nároku súdom v dôsledku uplynutia premlčacej doby bolo neprimerane tvrdým postihom v porovnaní s rozsahom a charakterom uplatňovaného práva a dôvodmi, pre ktoré svoje právo včas neuplatnil, prípadne, kedy k výkonu práva založeného zákonom dochádza z iných dôvodov, než je dosiahnutie hospodárskych cieľov, či uspokojenia iných potrieb, kedy hlavnou alebo aspoň prevažujúcou motiváciou je úmysel poškodiť, či znevýhodniť povinnú osobu (tzv. šikanózný výkon práva). Tieto okolnosti musia byť naplnené v takej výnimočnej intenzite, aby bol odôvodnený tak významný zásah do princípu právnej istoty, akým je odopretie práva uplatniť námietku premlčania. V tomto smere je potrebné poukázať aj na jednu zo základných zásad súkromného práva - vigilanibus iura scripta sunt - právo patrí bdelym. Preto je potrebné pri skúmaní otázky, či je vznesenie námietky premlčania v rozpore s dobrými mravmi skúmať, či strana konania, ktorá sa dovoľáva rozporu s dobrými mravmi v súlade s § 3 ods. 1 OZ, postupovala s dostatočnou mierou starostlivosti a opatrnosti práve v súlade so zásadou vigilanibus iura, ktorá predpokladá, že každý zodpovedá za náležitú mieru predvídavosti a opatrnosti nielen pri vzniku právneho vzťahu, ale aj pri uplatňovaní svojich práv a výkone svojich práv a povinností z neho vyplývajúcich. Preto pre odopretie účinkov vznesenej námietky premlčania z dôvodu ich rozporov s dobrými mravmi sú rozhodujúce individuálne okolnosti, za ktorých bola námietka premlčania uplatnená“.

45. V súvislosti s posudzovaním námietky premlčania je potrebné tiež poukázať na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 17.2.2011, sp. zn. 5Cdo/265/2009, v ktorom najvyšší súd uviedol, že „Ustanovenie § 3 Občianskeho zákonníka je všeobecným ustanovením hmotnoprávnej povahy a dáva súdu možnosť posúdiť, či výkon subjektívneho práva je v súlade s dobrými mravmi a v prípade, ak to tak nie je, požadovanú ochranu odoprieť. Dobré mravy sú súhrnom spoločenských, kultúrnych a mravných noriem základných, ktoré preukázali počas historického vývoja určitú mieru stálosti (nemennosti), vyjadrujú podstatné historické tendencie a stotožňuje sa s nimi podstatná časť spoločnosti. Všeobecne možno bezpochyby dôvodiť, že v konaní účastníkom konania opodstatnene vznesenú námietku premlčania voči uplatňovanej pohľadávke, nemožno pokladať za konanie, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi, pretože inštitút dobrých mravov je zákonným inštitútom a prispieva k istote v právnych vzťahoch. Za špecifických okolností však výkon práva namietat' premlčanie uplatneného nároku by mohol byť konaním umožňujúcim poškodiť druhého účastníka právneho vzťahu, ktorý márne uplynutie premlčacej doby nezavinil a voči ktorému by zánik uplatňovaného nároku v dôsledku uplynutia premlčacej doby bol neprimerane tvrdým postihom v porovnaní s rozsahom a charakterom ním uplatňovaného práva a s dôvodmi, pre ktoré svoje právo neuplatnil včas. Znaky konania vykazujúce priamy úmysel poškodiť druhého účastníka je potrebné vyvodzovať z tých okolností, za ktorých bola námietka premlčania tohto nároku uplatnená a nie z okolností a dôvodov, z ktorých je vznik uplatňovaného nároku odvodzovaný, inými slovami, rozhodujúce (určujúce) pre odopretie účinkov námietky premlčania sú okolnosti, ktoré existovali v čase uplatnenia námietky premlčania. Tieto okolnosti musia byť naplnené v natoľko výnimočnej intenzite, aby bol odôvodnený tak významný zásah do právnej istoty, akým je neumožnenie práva uplatniť námietku premlčania“.

46. Za významné pre prejednávajúcu vec je možno považovať aj uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 28.4.2015, sp. zn. 7Cdo 507/2014, v ktorom najvyšší súd uviedol, že „Pokiaľ ide o rozpor uplatnenia námietky premlčania s dobrými mravmi, vo všeobecnosti nie je vylúčené, aby vznesenie námietky premlčania odporcom mohlo byť považované za konanie, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi, pretože výkon žiadneho práva nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. O takýto prípad však môže ísť iba výnimočne. V rozpore s dobrými mravmi môže byť však len taký výkon práva účastníkom v občianskom súdnom konaní, ktorý je výrazom zneužitia tohto práva na úkor druhého účastníka konania, pričom vo vzťahu ku vznesenej námietke premlčania môže o takýto prípad ísť len vtedy, ak druhý

účastník konania márne uplynutie premlčacej doby nezavinil a voči nemu by za tejto situácie priznanie účinkov premlčania bolo neprimerane tvrdým postihom. Pre posúdenie primeranosti postihu je potrebné vychádzať z konkrétnych okolností prípadu, najmä vziať do úvahy charakter uplatneného práva, jeho rozsah a dôvody, pre ktoré právo nebolo uplatnené pred uplynutím premlčacej doby. V tejto súvislosti je tiež relevantné, či v konaní boli preukázané také dôvody a okolnosti prípadu, pre ktoré by mala byť námietka premlčania v rozpore s dobrými mravmi (II. ÚS 176/2011). Samotná dôvodnosť vznesenej námietky premlčania však rozpor s dobrými mravmi nezakladá. Aplikácia tohto inštitútu by mala byť len výnimočná a nemala by zhojovať neznalosť zákona - t. j. neznalosť plynutia premlčacích dôb. V tomto smere je potrebné poukázať aj na jednu zo základných zásad súkromného práva - *vigilantibus iura scripta sunt* - právo patrí bdelym. Preto je potrebné pri skúmaní otázky, či je vznesenie námietky premlčania v rozpore s dobrými mravmi skúmať, či účastník konania, ktorý sa dovoľáva rozporu s dobrými mravmi v súlade s § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, postupoval s dostatočnou mierou starostlivosti a opatrnosti práve v súlade so zásadou *vigilantibus iura*, ktorá predpokladá, že každý zodpovedá za náležitú mieru predvídavosti a opatrnosti nielen pri vzniku právneho vzťahu, ale aj pri uplatňovaní svojich práv a výkone svojich práv a povinností z neho vyplývajúcich“.

47. Odvolací súd je toho názoru, že by mal vždy prihliadať na skutočnosť, či strana sporu, na úkor ktorej sa námietka premlčania vzniesla, uplynutie premlčacej doby zavinila a mal by naozaj len vo výnimočných prípadoch zmierňovať neprimeranú tvrdosť zákona. V danom prípade však žalobca v priebehu celého súdneho konania neuviedol a nepreukázal žiadne okolnosti, ktoré mu spôsobili nemožnosť včasného uplatnenia nároku na súde. Z vyššie citovaných rozhodnutí je však zrejmé, že o prípad výkonu práva v rozpore s dobrými mravmi (v súvislosti s uplatnením námietky premlčania) môže ísť iba vtedy, ak strana sporu, voči ktorej smeruje vznesená námietka premlčania, nezavinil márne uplynutie premlčacej doby. Ak žalobca neuviedol žiadne relevantné dôvody, pre ktoré si neuplatnil svoj nárok na súde včas, nemožno konštatovať, že nezavinil márne uplynutie premlčacej doby. Uvedené dôvody totiž musia byť v konaní tvrdené a preukázané, v opačnom prípade nemožno následne vyvodit', že výkon práva žalovaného v podobe vznesenia námietky premlčania je výrazom zneužitia tohto práva na úkor žalobcov. Odvolací súd konštatuje, že okrem poukázania na postavenie žalobcu ako slabšej strany (zamestnanec), konštatovanie porušovania práv zo strany žalovaného Inšpektorátom práce a žalovaným údajné účelové zdržiavanie mimosúdnych rokování (v konaní nepreukázané), aj to až v podanom odvolaní, žalobca v priebehu konania neargumentoval žiadnymi výnimočnými okolnosťami daného prípadu a osobitého zreteľa, pre ktoré si neuplatnil svoj nárok na súde včas. Z obsahu súdneho spisu nevyplýva, že by žalobcovi bránila včasnému uplatneniu si práva nejaká mimoriadne závažná objektívne existujúca, náhla, neprekonateľná a nepredvídateľná prekážka, pre ktorú by sa javilo nepriznanie premlčaného práva pre neho neprimerane tvrdým postihom. Neuviedol žiadne také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali taký výnimočný zásah do princípu právnej istoty, ktorým by došlo k značnému znevýhodneniu žalovaného a k odopretiu výkonu jeho práv a právnej ochrany zaručenej mu platným právnym poriadkom. Takéto úvahy a z nich vyvedené závery zodpovedajú aj požiadavke spravodlivého usporiadania vzťahu medzi stranami sporu, a to aj s poukazom na to, že žalobca v priebehu celého konania nebol schopný jasne formulovať skutkové tvrdenia, na základe ktorých si uplatnil nárok na vyplatenie mzdy. S ohľadom na uvedené nemožno na strane žalovaného vyvodit' znaky konania vykazujúce priamy úmysel poškodiť druhého účastníka. So zreteľom na vyššie uvedené nemožno vyvodit', že v prejednávanej veci boli naplnené podmienky pre zvrátenie právnych účinkov vznesenej námietky premlčania a preto nebolo možné dospieť k záveru o udržateľnej aplikácii korektívu dobrých mravov na prospech žalobcu v opozite proti žalovaným vznesenej námietke premlčania.

48. Na základe uvedeného odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 C.s.p. ako vecne správne potvrdil.

49. O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 378 ods. 1 a § 396 ods. 1 C.s.p. a úspešnému žalovanému nepriznal proti žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania zohľadňujúc skutočnosť, že mu v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

50. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).